

Adrodd i'r	Awdurdon Tân ac Achuib Gogledd Cymru	
Dyddiad	17 Gorffennaf 2023	
Swyddog Arweiniol	Stewart Forshaw, Dirprwy Brif Swyddog Tân, (Polisi Corfforaethol a Chynllunio)	
Pwnc	Monitro Perfformiad: Ebrill 2022 – Mawrth 2023	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Darparu gwybodaeth am weithgarwch digwyddiadau yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23; perfformiad mewn perthynas ag amcanion gwella a llesiant Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod); a gweithgareddau digwyddiadau nodedig eraill.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23, aeth Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) at 5,896 o achosion brys. Mae hyn yn gynydd o 10.1% o'i gymharu a blwyddyn ariannol 2021/22 (5,355).
- 3 Cynyddodd presenoldeb mewn argyfyngau nad ydynt yn danau, a ddsberthir fel Galwadau Gwasanaeth Arbennig (SSC), 26.4% i 1,211. Daw hyn yn dilyn newid polisi yn ystod 2021/22 ynghylch mynychu SSC, i roi mwy o gymorth i'r cyhoedd ac asiantaethau partner gan gynyddu amlygrwydd y Gwasanaeth yn y gymuned ar yr un pryd.
- 4 Gostyngodd nifer y tanau damweiniol mewn cartrefi (ADF) yr aethpwyd atynt yn ystod y flwyddyn ariannol i 344, o gymharu â 400 yn ystod 2021/22. Mae'n bleser gennyf adrodd na fu unrhyw farwolaethau damweiniol mewn tanau mewn cartrefi yn ystod y flwyddyn ariannol, a bod gostyngiad hefyd yn nifer yr anafiadau difrifol, o 5 i 3, o gymharu â 2021/22. Mae'r Gwasanaeth wedi parhau parhau i ddarparu ymyriadau atal tân a mentrau i gefnogi diogelwch tân yng nghartrefi a chymunedau Gogledd Cymru.
- 5 Parhaodd tanau yn yr awyr agored i fod yn faes ffocws i'r Gwasanaeth, a all fod o ganlyniad i ddigwyddiadau tywydd eithafol sy'n gysylltiedig â newid yn yr hinsawdd, ac mae'n faes sy'n tyfu yn y DU o gymharu â'r gostyngiad mewn tanau mewn tai yn ystod y degawd diwethaf. Gall tanau yn yr awyr agored fod yn ddigwyddiadau arbennig o heriol i'r Gwasanaeth ddelio â nhw oherwydd eu natur ansicr, maint posibl, graddfa a dwyster ac oherwydd yr amgylcheddau rhyngwyneb gwledig a gwledig-trefol y maent yn tueddu i ddigwydd ynddynt.

- 6 Fel y'i diffinnir gan y Cyngor Penaethiaid Tân Cenedlaethol (NFCC), mae tân yn yr awyr agored yn dân mewn glaswelltir, coetir neu gnydau:
1. sy'n cynnwys un hectar o leiaf o ardal ddaearyddol (10,000 metr sgwâr neu 100m x 100m);
 2. sydd â hyd fflam parhaus o fwy nag 1.5 metr;
 3. sy'n mynnu adnodd neilltuedig o 4 peiriant/adnodd tân ac achub o leiaf;
 4. sy'n mynnu ymrwymo adnoddau am o leiaf chwe awr; a/neu
 5. sy'n peri bygythiad difrifol i fywyd, yr amgylchedd, eiddo a seilwaith.
- 7 Yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23, bu cynnydd bach i 35 yn nifer y tanau yn yr awyr agored yr aethpwyd atynt gan gyfanswm cyfunol o 108 o gerbydau am dros 646 o oriau.
- 8 Mynychwyd 2,674 o Alwadau Diangen yn ystod y flwyddyn ariannol, cynnydd o 6.2% ar y flwyddyn ariannol flaenorol. Roedd hyn oherwydd cynnydd o 9.7% yn nifer galwadau systemau larwm tân a fynychwyd oherwydd cyfarpar (AFA) o 1,398 i 1,532, ac i alwadau diangen maleisus o 43 i 52 (20.9%). Derbyniodd y Gwasanaeth 1,485 o alwadau AFA Masnachol, a mynychwyd 17 (1.1%) ohonynt ac ni fynychwyd 1,468 (98.9%). Yn ogystal, derbyniwyd 446 o alwadau AFA mewn ysbytai, a mynychwyd 203 (45.5%) ohonynt ac ni fynychwyd 243 (54.5%).
- 9 Arweiniodd y newidiadau i'n polisi mynychu i ddigwyddiadau yng Ngharchar Berwyn a roddwyd ar waith yn ystod y pandemig, a'r cyngor diogelwch tân a roddwyd yn ystod 2022/23, at ostyngiad yn nifer y tanau yr aethpwyd atynt yn y carchar i 19 o 22 yn ystod 2021/22.
- 10 Cynyddodd perfformiad argaeledd criwiau tân yn unol â tharged argaeledd 20 gorsaf 3.5% i 324 diwrnod (88.8%) o gymharu â 313 diwrnod (85.8%) yn y flwyddyn ariannol flaenorol.

ARGYMHEILLIAD

- 11 Argymhellir bod yr Aelodau'n:
- i) nodi'r wybodaeth a ddarperir.

SYLWADAU GAN Y PANEL GWEITHREDOL 19 MEHEFIN 2023

- 12 Rhoddodd y Panel Gweithredol ystyriaeth i'r adroddiad monitro perfformiad yn ei gyfarfod ar 19 Mehefin 2023, a chanolbwyntiodd ar y newyddion cadarnhaol na fu unrhyw farwolaethau damweiniol yn ymwneud â thanau mewn anheddau yn ystod 2022/23. Mewn ymateb i gwestiwn gan Aelod, cofnodwyd bod hyn oherwydd dros ddegawd o waith ataliol gan y Gwasanaeth. Nododd yr aelodau gynnwys yr adroddiad.

GWYBODAETH

13 Yr Holl Ddigwyddiadau

Parhaodd y duedd ar i fyny yn nifer y digwyddiadau yr aethpwyd atynt, gyda 10.1% yn fwy o ddigwyddiadau yn cael eu mynychu yn ystod y flwyddyn ariannol, 5,896 o gymharu â 5,355 yn y flwyddyn ariannol flaenorol. Y prif gyfranwr at y cynnydd oedd Galwadau Gwasanaeth Arbennig a gynyddodd 26.4%.

14 Tanau

Cynyddodd nifer y tanau yr aethpwyd atynt yn ystod y flwyddyn ariannol 7.0% i 2,011 o gymharu â 1,880 yn ystod 2021/22.

15 Tanau Glaswelltir, Coetir a Chnydau

Cynyddodd tanau Glaswelltir, Coetir a Chnydau 26.5% i 472 o 373 yn ystod 2021/22. Cynyddodd nifer y tanau glaswelltir, coetir a chnydau damweiniol eilaidd i 306 o 234, gyda thanau 'Glaswelltir, Porfa, Pori ac ati' a 'Rhostir neu Weundir' yn brif gyfranwyr, gan gynyddu o 68 i 94 ac 81 i 107 yn y drefn honno. Cofnodwyd cynnydd hefyd yn 'Prysgwydd Coed – yn cynnwys coed sengl nad ydynt mewn gardd' (20 i 31); 'Gwrychoedd' (17 i 29) a 'Llogsi gwellt/sofl' (1 i 9).

16 Cynyddodd tanau glaswelltir, coetir a chnydau eilaidd bwriadol 15.2% o 125 i 144. Er mai'r prif gyfranwyr at y cynnydd oedd 'Glaswelltir, Porfa, Pori ac ati' (47 i 64) a 'Prysgwydd Coed – yn cynnwys coed sengl nad ydynt mewn gardd' (15 i 24), gostyngodd tanau "Rhostir neu Weundir" o 40 i 27.

17 Tanau yn yr awyr agored

Yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23, er bod cynnydd o ran mynychu tanau yn yr awyr agored i 35 o 34 yn y flwyddyn ariannol flaenorol, mynychodd 108 o gerbydau o gymharu â 136. Gostyngodd yr amser a dreuliwyd yn y lleoliad i 646 awr, o gymharu â 682 o oriau yn ystod y flwyddyn ariannol flaenorol.

18 Prif Danau

Gostyngodd prif danau 3.1% o 881 i 854 o gymharu â'r un cyfnod yn 2021/22 ac roeddent 3.4% yn is na'r cyfartaledd tair blynedd o 884. Er bod nifer y prif danau damweiniol wedi gostwng 3.4% o 738 i 711 ar sail gostyngiad mewn prif danau damweiniol mewn cartrefi, roedd prif danau damweiniol 2.0% yn uwch na'r cyfartaledd 3 blynedd o 697. Nid oedd nifer y prif danau bwriadol wedi newid, sef 143 o gymharu â'r flwyddyn ariannol flaenorol, ac roeddent 23.5% yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd o 187.

- 19 **Tanau Eilaidd**
Cynyddodd tanau eilaidd, a oedd 23.2% yn uwch na'r cyfartaledd 3 blynedd o 842, 18.0% o 879 i 1,037, oherwydd cynnydd o 20.2% mewn tanau eilaidd damweiniol (550 i 661). Er bod cynnydd wedi'i gofnodi yn 'Glaswelltir, coetir a chnydau' (234 i 306) ac 'Arall yn yr awyr agored (gan gynnwys tir)' (149 i 205), bu gostyngiad mewn 'Strwythurau awyr agored' (140 i 115). Cynyddodd tanau eilaidd bwriadol 14.3% (329 i 376), a chynyddodd 'Glaswelltir, coetir a chnydau' ac 'Arall yn yr awyr agored (gan gynnwys tir)' 15.2% (125 i 144) a 23.0% (126 i 155) yn y drefn honno.
- 20 **Tanau Simnai**
Mae nifer y tanau simnai, nad oedd wedi newid, sef 120 o gymharu â'r flwyddyn ariannol flaenorol, wedi gostwng 17.2% o gymharu â'r un cyfnod yn 2018/19 (145) ac roeddent 14.9% yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd o 141.
- 21 **Tanau Damweiniol mewn Cartrefi**
Mynychodd y Gwasanaeth 14.0% yn llai o danau damweiniol mewn cartrefi - 344 o gymharu â 400 yn ystod blwyddyn ariannol 2021/22. Tanau damweiniol mewn 'Tŷ - Meddiannaeth Sengl' a 'Byngalo - Meddiannaeth Sengl' oedd yn arwain y gostyngiad o 235 i 198 ac o 62 i 40 yn y drefn honno. Prif achosion y tanau damweiniol oedd 'Coginio – coginio arall', 'Deunyddiau Llosgadwy sy'n Rhy Agos at Ffynhonnell Wres (neu dân)'; 'Cyflenwad tanwydd diffygiol – trydan' a 'Choginio – Sosban Sglodion/Peiriant Ffrio Dwfn' a ostyngodd o 80 i 78, 89 i 63; 41 i 34 a 26 i 10 yn y drefn honno. Fodd bynnag, roedd cynnydd mewn 'Gorboethi, Achos Anhysbys' o 12 i 20.
- 22 **Anafiadau/Marwolaethau mewn Tanau Damweiniol mewn Cartrefi**
Doedd dim marwolaethau mewn tanau damweiniol mewn cartrefi o gymharu â 3 yn ystod yr un cyfnod yn 2021/22. Bu gostyngiad yn y nifer a anafwyd mewn tanau damweiniol mewn cartrefi o 113 i 71, gyda 3 person yn dioddef anafiadau difrifol o gymharu â 5 yn ystod 2021/22.
- 23 **Synwryddion Mwg – Tanau Damweiniol mewn Cartrefi**
Roedd synwryddion mwg/gwres yn bresennol yn y mwyafrif o danau damweiniol mewn cartrefi yn ystod y flwyddyn ariannol (87.2%). Bu gostyngiad o 190 i 176 mewn tanau damweiniol mewn cartrefi lle cafodd synwrydd mwg/gwres ei osod, ei weithredu a galwyd am gymorth.
- 24 Bu gostyngiad o 78 i 43 yn nifer y digwyddiadau lle'r oedd synwrydd mwg wedi'i osod ond na wnaeth weithredu.
- 24 Bu gostyngiad o 50 i 44 mewn tanau damweiniol mewn cartrefi lle na chafodd unrhyw synwrydd ei osod, a lle gosodwyd synwrydd a'i weithredu ond ni alwyd am gymorth, roedd nifer y digwyddiadau heb newid ar 81.

- 25 **Prif Danau Bwriadol mewn Adeiladau Amhreswyl**
Bu gostyngiad o 54 i 48 mewn prif danau bwriadol mewn adeiladau amhreswyl, gyda 19 yn digwydd yng Ngharchar y Berwyn.
- 26 **Galwadau Diangen**
Parhaodd y duedd ar i fyny mewn Galwadau Diangen gyda'r Gwasanaeth yn mynychu 2,674 o alwadau diangen - 6.2% yn fwy nag yn yr un cyfnod yn 2021/22 (2,517), a 12.9% yn fwy na'r cyfartaledd tair blynedd, sef 2,369. Bu cynnydd o 9.6% o 1,398 i 1,532 yn y rhai a oedd wedi tarddu o systemau larwm tân awtomatig (AFA) ac roedd yn cynrychioli 57.3% o'r achosion o alwadau diangen.
- 27 **Larymau Tân Awtomatig Amhreswyl (AFA)**
Bu cynnydd o 27.0% o 200 i 254 mewn AFAs yn bennaf oherwydd cynnydd mewn tanau mewn 'Ysbytai a Gofal Meddygol' a gynyddodd o 134 i 186. Prif achosion actifadu mewn Larymau Tân Awtomatig Amhreswyl oedd 'Diffygiol' (85 i 95); 'Wedi'i gychwyn yn ddamweiniol/yn ddiotal' (35 i 40); a 'Cemegau/aerosolau' (10 i 19).
- 28 **AFAs Arall-Preswyl**
Bu cynnydd o 16.5% mewn LTA 'Arall-Preswyl' o 97 i 113, gyda 'Llety Nyrsys'/Meddygon' a 'Gwesty/motel' yn cynyddu o 9 i 25 ac o 15 i 23 yn y drefn honno. Fodd bynnag, gostyngodd 'Neuadd Breswyl Myfyrwyr' a 'Cartref Preswyl' o 35 i 20 ac o 23 i 15 yn y drefn honno. Er mai prif achosion actifadu yng nghategori 'Arall-Preswyl' oedd 'Coginio/llosgi tost', gyda chynnydd bach o 27 i 30, cynyddodd 'Anwedd' ac 'Ysmygu' o 4 i 9 ac o 3 i 7 yn y drefn honno. Er hynny, bu gostyngiad yn y categori 'Diffygiol' o 31 i 26.
- 29 **AFAs mewn cartrefi**
Dangosodd tanau damweiniol mewn cartrefi duedd barhaus i fyny, gan gynyddu 5.8.% o 1,100 i 1,165, gyda 'Tŷ -Meddiannaeth Sengl' yn brif gyfrannwr at y cynnydd, gan godi o 278 i 338, ac yna 'Byngalo - meddiannaeth sengl' yn codi o 300 i 340. Cofnodwyd gostyngiadau yng nghategori 'Fflatiau/Fflatiau Deulawr wedi'u Hadeiladu'n Bwrpasol - amlfeddiannaeth' a 'Tai Gwarchod Hunangynhwysol' o 393 i 361 ac o 87 i 74 yn y drefn honno.
- 30 O'r 1,165 o danau damweiniol mewn cartrefi, 'Coginio/Llosgi Tost' oedd y prif achos actifadu, gan gynyddu o 574 i 600. Cofnodwyd cynnydd bychan hefyd yn 'Arall' (58 i 69); 'Cychwyn yn Ddamweiniol/yn Ddiotal' (51 i 60); 'Ymwthiad Dŵr' (2 i 14), a lle na phenderfynwyd beth oedd yr achos (5 i 13).
- 31 **Galwadau Diangen Didwyll**
Cynyddodd galwadau diangen 1.3% o 1,076 i 1,090, oherwydd cynnydd mewn 'Galwadau Diangen - Eiddo heb ei Ddarganfod' (52 i 85).

- 32 Gostyngodd galwadau diangen didwyll yng nghategori 'Awyr Agored Arall (gan gynnwys tir)' o 295 i 239 yn bennaf oherwydd gostyngiad mewn 'Llogi rheoledig' (262 i 215).
- 33 Cynyddodd galwadau diangen didwyll 'Preswyl' 8% o 399 i 431 oherwydd cynnydd mewn 'Arall' ac 'Arall Coginio', 199 i 210 a 52 i 86 yn y drefn honno.
- 34 Cynyddodd galwadau diangen didwyll mewn 'Dibreswyl' o 74 i 83 oherwydd cynnydd mewn 'Arall' (24 i 31)) ac 'Offer yn Gorboethi' (1 i 9).
- 35 Gostyngodd galwadau diangen didwyll yn 'Glaswelltir, coetir a chnydau' o 127 i 116, gyda 'Llogi Rheoledig' a 'Digwyddiad a Adroddir/Lleoliad heb ei Ddarganfod' yn gostwng o 95 i 88 ac o 22 i 16 yn y drefn honno.
- 36 **Galwadau Diangen Maleisus**
Roedd cynnydd mewn Galwadau Diangen Maleisus o 43 i 52 gydag 'Annedd' yn brif gyfrannwr at y cynnydd sef cynnydd o 21 i 36.
- 37 **Digwyddiadau Gwasanaeth Arbennig**
Cynyddodd Digwyddiadau Gwasanaeth Arbennig 26.4% i 1,211 o 958 yn ystod y flwyddyn ariannol flaenorol ac roeddent 63.6% yn uwch na'r cyfartaledd 3 blynedd o 740. Gellir priodoli hyn i'r newid mewn polisi gyda'r nod o gynyddu presenoldeb y gwasanaeth tân yn y gymuned pan fo angen.
- 38 Cynyddodd 'Heblaw Gwrthdrawiad Traffig Ffyrdd' 30.1% (751 i 977). Y prif gyfrannwr at y cynnydd oedd 'Cynorthwyo Asiantaethau Eraill' a gynyddodd 36.3% (226 i 355). Cafwyd cynnydd hefyd mewn 'Sicrhau mynediad/allanfa' (77 i 98); 'Rhyddhau o lifff' (75 i 87); 'Achub Arall/Rhyddhau Pobl' (60 i 92); gwahanu pobl oddi wrth wrthrychau (70 i 80), 'Digwyddiadau cymorth anifeiliaid' (6 i 46), a 'Dim Gweithredu (dim galwadau diangen)' (52 i 80). Fodd bynnag, roedd gostyngiadau yn 'Llifogydd' a 'Diogelu (nid Gwrthdrawiad Traffig Ffyrdd)' o 66 i 53 ac o 49 i 17 yn y drefn honno.
- 39 **Gwrthdrawiadau ar y Ffordd (RTC)**
Mynychodd y Gwasanaeth 13.0% yn fwy o wrthdrawiadau ar y ffordd (207 i 234), lle'r oedd 69 (29.5%) yn cynnwys tynnu personau'n rhydd. Lle galwyd ar y Gwasanaeth i wneud cerbyd neu safle'n ddiogel, cynyddodd ei bresenoldeb 24.1% (83 i 103). Er i'r Gwasanaeth fynychu mwy o wrthdrawiadau ar y ffordd, roedd canran y rhain a oedd yn cynnwys rhyddhau pobl ar ei lefel isaf ers 2018/19 (39.4%) ac roedd hefyd yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd o 36.2%.

40 **Archwiliadau Diogel ac Iach (SAWC)**

Cwblhaodd y Gwasanaeth 18,052 SAWC ac roedd 6,162 (34.1%) ohonynt yn SAWC Blaenoriaeth Uchel. O'r SAWC Blaenoriaeth Uchel, roedd 3,487 (56.6%) yn atgyfeiriadau gan asiantaeth bartner.

41 **Perfformiad Gorsafoedd**

Cyflawnwyd argaeledd arfaethedig 20 gorsaf ar 324 diwrnod (88.8%) o gymharu â 313 (85.8%) yn y flwyddyn ariannol flaenorol. Fodd bynnag, mae hyn yn dal yn is na'r 363 diwrnod (99.5%) a gyflawnwyd yn 2018/19.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae'n gymorth i'r Awdurdod fonitro ei berfformiad mewn perthynas â'r amcanion gwella a llesiant yng Nghynllun Corfforaethol 2021-24.
Cyllideb	Mae'n gymorth i dynnu sylw at unrhyw effeithiau posib ar y gyllideb oherwydd gweithgarwch digwyddiadau annisgwyl.
Cyfreithiol	Mae'n gymorth i'r Awdurdod sicrhau bod digon o adnoddau ar gael i ateb y galw.
Staffio	Ni chanfuwyd unrhyw oblygiadau.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Ni chanfuwyd unrhyw oblygiadau.
Risgiau	Peidio â bodloni'r gofynion cyfreithiol i adrodd ynghylch perfformiad a'i fonitro, a hynny'n gallu effeithio ar y gallu i sicrhau bod digon o adnoddau ar gael i ateb y galw.

GWASANAETH TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

**Gwasanaeth Tân ac Achub
Fire and Rescue Service**

ADRODDIAD MONITRO PERFFORMIAD:

Am y deuddeg mis

Ebrill 2022 – Mawrth 2023

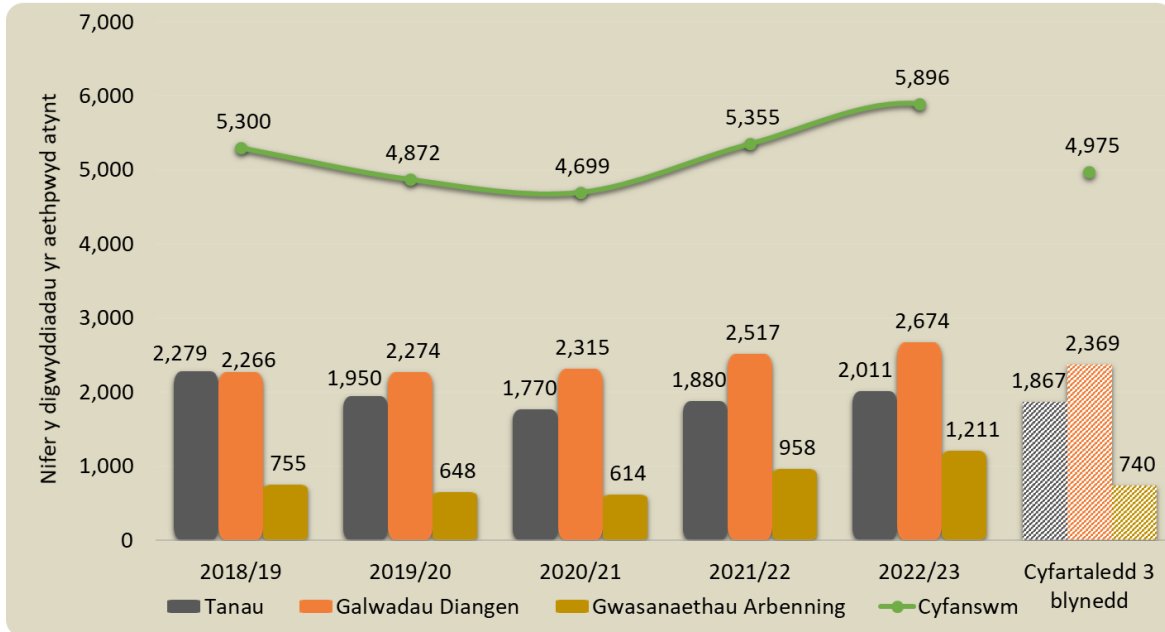
Mae'r ffigyrau'n rhai dros dro a gallent fod yn agored i fân newidiadau.

CYNNWYS

ADRODD AM WEITHGARWCH DIGWYDDIADAU	
YR HOLL DDIGWYDDIADAU	
Yr Holl Ddigwyddiadau	1-2
TANAU YN ÔL CATEGORI	
Tanau yn ôl categori a chymhelliant	3-4
Prif Danau, yn ôl math o eiddo a chymhelliant	5
Tanau damweiniol mewn cartrefi	6-7
Marwolaethau ac anafiadau o danau damweiniol mewn cartrefi	8
Synwryddion Mwg - Tanau Damweiniol mewn Cartrefi (ADFs)	9-10
GALWADAU DIANGEN	
Galwadau diangen yn ôl categori	11-12
DIGWYDDIADAU GWASANAETH ARBENNIG	
Digwyddiadau gwasanaeth arbennig yn ôl categori	13-14
Gwrthdrawiadau ar y Ffordd a Thynnu'n Rhydd/Rhyddhau	15-16
MONITRO MEWN PERTHYNAS AG AMCAN 1- GWEITHIO TUAG AT WNEUD GWELLIANNAU I IECHYD, DIOGELWCH A LLESIANT POBL YNG NGHYMRU	
Archwiliadau Diogel ac Iach	17-18
Argaeledd Arfaethedig 20 Gorsaf	19
GEIRFA	
Geirfa	20-21

1. Pob Digwyddiad

1.1 Yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23, mynychodd y Gwasanaeth 5,896 o ddigwyddiadau brys a galwadau diangen, cynnydd o 10.1% ar y flwyddyn ariannol flaenorol (5,355).

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma (YTD)	% y newid	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Cyfanswm yr holl ddigwyddiadau yr aethpwyd atynt	2022-23	1,575	1,878	1,211	1,232	5,896	↑ 10.1%	4,975	↑ 18.5%
	2021-22	1,322	1,415	1,254	1,363	5,354			
Yr holl danau	2022-23	577	719	337	378	2,011	↑ 7.0%	1,867	↑ 7.7%
	2021-22	575	480	347	478	1,880			
Yr holl ddigwyddiadau gwasanaeth arbennig	2022-23	327	371	267	246	1,211	↑ 26.4%	740	↑ 63.6%
	2021-22	152	233	315	258	958			
Yr holl alwadau diangen	2022-23	671	788	607	608	2,674	↑ 6.2%	2,369	↑ 12.9%
	2021-22	595	702	592	628	2,517			

*Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

Naratif

Cynnydd mewn Tanau - priodolir y cynnydd o 7.0% mewn tanau (o 1,880 i 2,011) i'r haf poeth yn y DU a Chymru. Arweiniodd hyn felly at gynnydd o 144 o ddigwyddiadau, cynnydd o 7.7% dros y cyfartaledd 3 blynedd o 1,867.

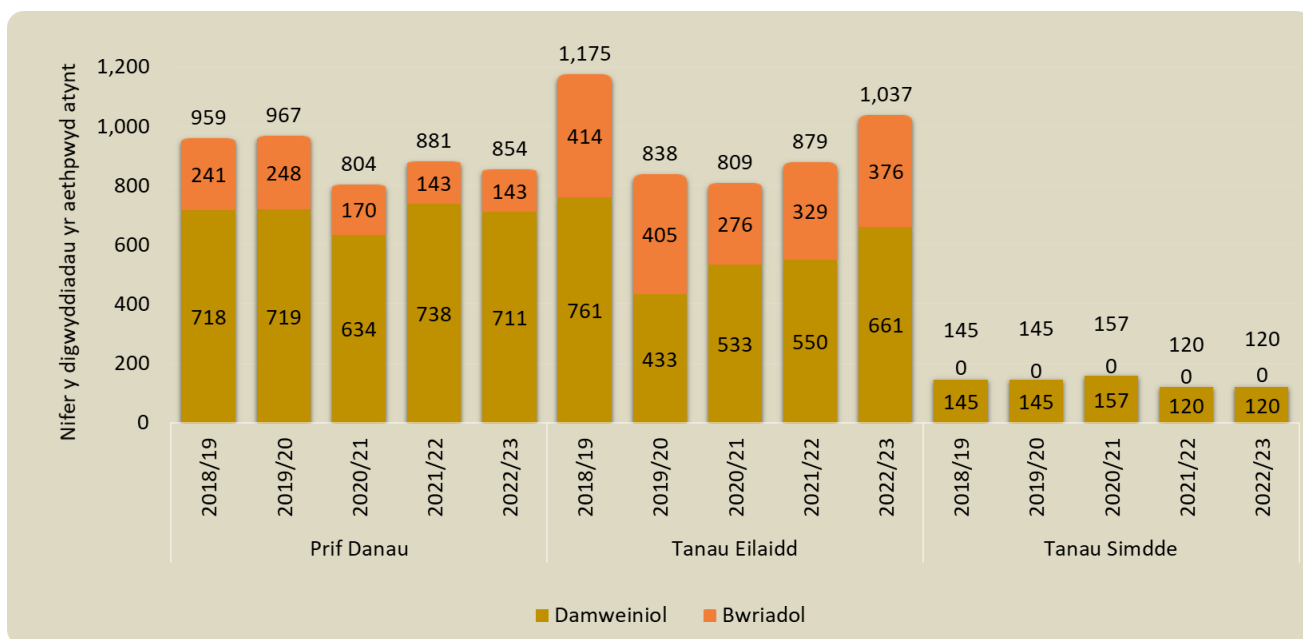
Cynnydd mewn AFAs (annomestig) - Rydym yn ymwybodol o'r cynnydd mewn AFAs mewn lleoliadau annomestig. Mae'r rhan fwyaf o'r galwadau hyn yn dod o Fwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC) gyda nifer o resymau actifadu). Rydym yn parhau i weithio gyda BIPBC i leihau'r actifiadau AFA hyn. Mae cynnydd hefyd mewn mynychu digwyddiadau domestig (cartrefi) ar gyfer tanau damweiniol mewn cartrefi a chyfeirir at hyn yn ddiweddarach yn yr adroddiad hwn.

Cynnydd mewn digwyddiadau Arbennig y Gwasanaeth - Daw'r cynnydd cyffredinol yn dilyn newid mewn polisi sy'n ymwneud â mynychu Digwyddiadau Arbennig y Gwasanaeth, gan gynyddu amlygrwydd criwiau yn y gymuned.

2 Tanau yn ôl Categori a Chymhelliant

- 2.1** Aethpwyd at gyfanswm o 2,011 o danau; cynnydd o 7.0% o 1,880 yn 2021/22.
- 2.2 Prif danau** – Bu gostyngiad o 3.1% yn nifer y prif danau, o 881 i 854 o gymharu â'r flwyddyn ariannol flaenorol ac roeddent 3.4% yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd o 884.
- 2.3 Tanau eilaidd** – Cafwyd cynnydd o 18.0% yn nifer y tanau eilaidd, o 879 i 1,037, ac roeddent 23.2% yn uwch na'r cyfartaledd 3 blynedd o 842.
- 2.4 Tanau simnai** – Arhosodd nifer y tanau simnai heb newid ar 120, sef yr un fath ag yn ystod y flwyddyn ariannol flaenorol, ac roeddent 14.9% yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd o 141.

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma (YTD)	% y newid	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Prif Danau	2022-23	226	236	193	199	854	↓ 3.1%	884	↓ 3.4%
	2021-22	251	229	200	201	881			
Tanau Eilaidd	2022-23	332	476	100	129	1,037	↑ 18.0%	842	↑ 23.2%
	2021-22	293	244	110	232	879			
Tanau simnai	2022-23	19	7	44	50	120	→ 0.0%	141	↓ 14.9%
	2021-22	31	7	37	45	120			

*Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

Naratif

Bu gostyngiad o flwyddyn i flwyddyn yn nifer y prif danau damweiniol. Mae'r gostyngiad wedi'i briodoli i'n gweithgareddau atal parhaus sy'n cael eu darparu yn ystod sesiynau SAWC a gweithgareddau ymgysylltu eraill â'r cyhoedd.

Mae'r cynnydd mewn tanau eilaidd damweiniol (o 550 i 661) ac eilaidd bwriadol (o 329 i 376) i'w briodoli i'r haf poeth yn y DU. Mewn cymhariaeth, roedd 2018/19 hefyd yn haf poeth a sych iawn yng Ngogledd Cymru. Cynyddodd Tanau Simnai o 6 rhwng Ch3 a Ch4 y flwyddyn ariannol. Nid yw hyn yn annisgwyl yn dilyn cynnydd mewn prisiau tanwydd cyfleustodau a'r defnydd cynyddol o danau agored a llosgi coed. Mae GTAGC wedi bod yn gweithio gyda Scottish Power (SP) ac asiantaethau eraill ynghylch darparu 'pecynnau gaeaf' i drigolion.

Y camau a gymerwyd i gefnogi cymunedau a lleihau digwyddiadau tân:

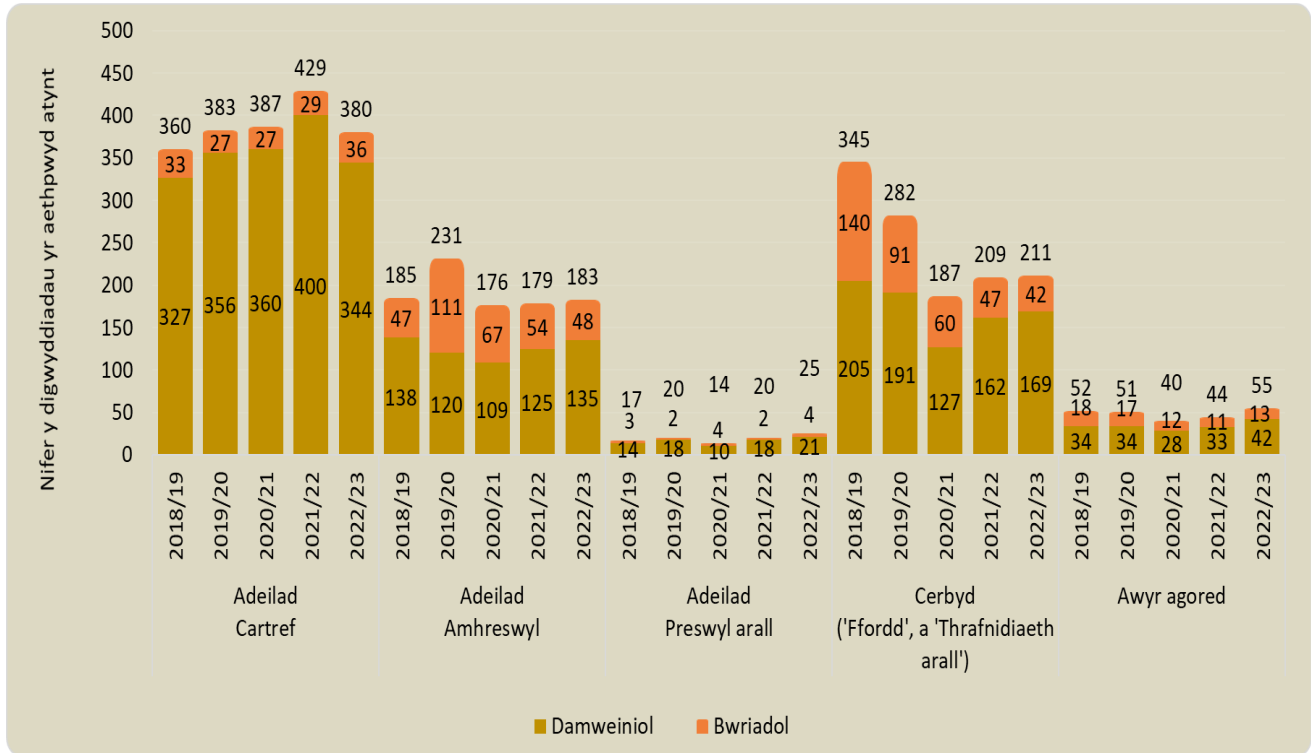
- Mae 18,052 SAWC wedi'u darparu ar draws Gogledd Cymru yn unol â'n strategaeth bresennol;
- Mae gwaith gyda phartneriaid strategol wedi parhau, gan nodi risgiau posibl i leihau digwyddiadau tân bwriadol;
- Mae cynlluniau ymyrraeth cynnau tanau bwriadol wedi'u hwyluso'n fewnol a chan PentrePeryglon;
- Mae Bwrdd Tanau yn yr Awyr Agored Newydd i Gymru wedi'i sefydlu a Siarter Tanau yn yr Awyr Agored Cymru Gyfan wedi'i ddrafftio i gefnogi lleihau nifer y tanau eilaidd damweiniol a bwriadol;
- Aeth timau atal i farchnadoedd ffermwyr a sioeau amaethyddol gan gynnwys sioe Cymdeithas Amaethyddol Frenhinol Cymru ym mis Gorffennaf 2022 i godi proffil effeithiau Tanau yn yr Awyr Agored yng Ngogledd Cymru;
- Mae Grŵp Llywio'r Ymgyrch (CSG) wedi parhau i weithio gyda Chyfathrebu Corfforaethol i hyrwyddo diogelwch a thanau yn yr awyr agored yn rhagweithiol ar draws yr pob platfform y cyfryngau.
- Roedd cyfranogiad sylweddol mewn digwyddiadau Coelcerth a Thân Gwyllt cymunedol ar draws ardal y awasanaeth

3 Tanau Cynradd, yn ôl math o eiddo a chymhelliant

3.1 Yn ystod y flwyddyn ariannol, cafodd 48 o brif danau eu cynnau'n fwriadol mewn adeiladau amhreswy, o'i gymharu â 54 yn ystod 2021/22.

3.2 Yng Ngharchar y Berwyn, digwyddodd 19 tân bwriadol, o'i gymharu â 22 yn y flwyddyn ariannol flaenorol.

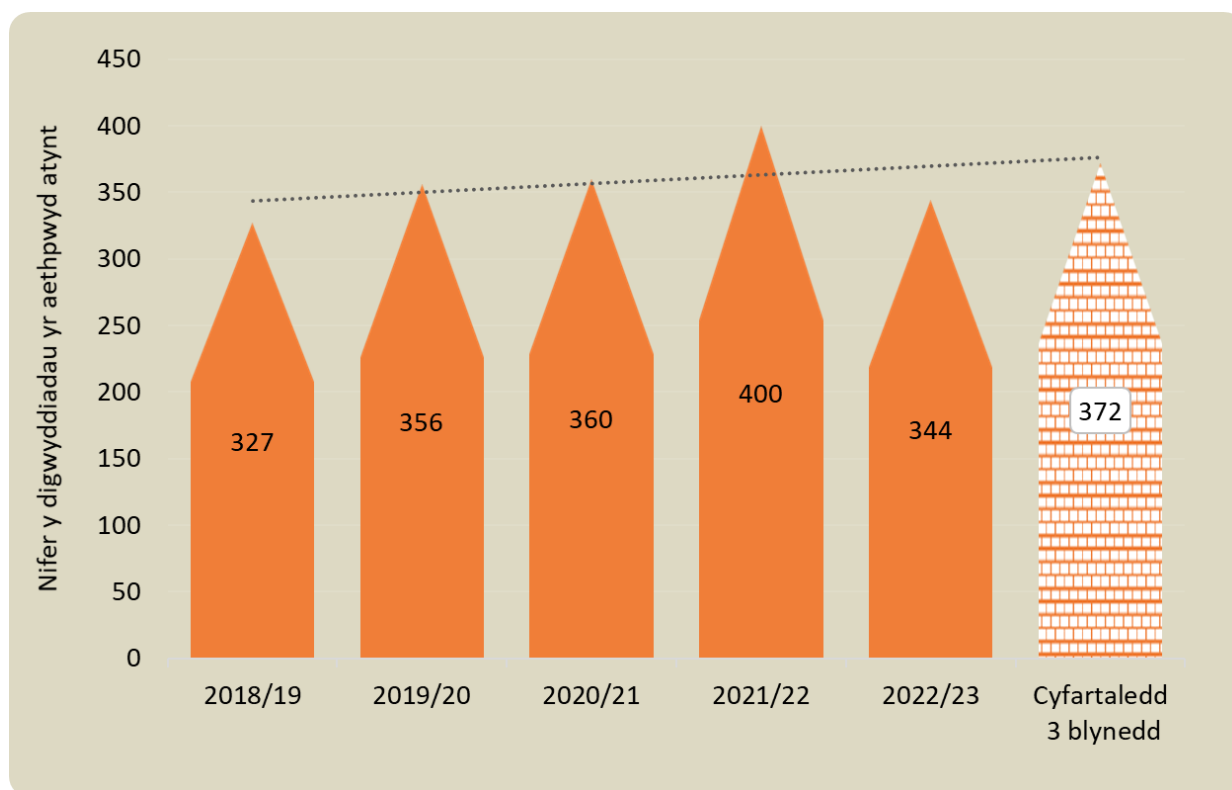

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma	% newid hyd yma yn ystod y flwyddyn	Cyfrataledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid hyd yma yn ystod y flwyddyn/ Cyfrataledd y 3 blynedd flaenorol
Yr holl brif danau bwriadol	2022-23	41	49	24	29	143	→ 0.0%	187	↓ 23.5%
	2021-22	40	42	31	30	143			
Yr holl brif danau damweiniol	2022-23	185	187	169	170	711	↓ 3.5%	697	↑ 2.0%
	2021-22	211	187	169	170	737			

*The final two columns show: the average of the 3-previous financial years (based on the equivalent reporting period); the percentage change based on the difference between the current financial year and the 3-year average.

4 Tanau damweiniol mewn cartrefi

4.1 Aeth y Gwasanaeth i 344 o danau damweiniol mewn cartrefi yn ystod y cyfnod adrodd, 55 (14.0%) yn llai nag yn ystod y flwyddyn ariannol flaenorol (400), a 7.5% yn is na'r cyfartaledd tair blynedd o 372.

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma	% y newid hyd yma yn ystod y flwyddyn	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid hyd yma yn ystod y flwyddyn / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Tanau damweiniol mewn cartrefi	2022-23	81	81	97	85	344	↓ 14.0%	372	↓ 7.5%
	2021-22	113	95	106	86	400			

*The final two columns show: the average of the 3-previous financial years (based on the equivalent reporting period); the percentage change based on the difference between the current financial year and the 3-year average.

Naratif

- Bu gostyngiad o 14.0% yn nifer yr tanau damweiniol mewn cartrefi (344 o 400) ac roeddent 7.5% yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd o 372.

Y camau i gefnogi cymunedau a lleihau tanau damweiniol mewn cartrefi:

- Parhau i weithio gyda grwpiau celcio rhanbarthol i adnabod pobl sydd â risg;
- Parhau i dderbyn atgyfeiriadau blaenoriaeth uchel gan asiantaethau partner, sef cyfanswm o 31.8% (5,733) o'r holl SAWC a ddarparwyd;
- Mae Rheolwyr Partneriaeth wedi archwilio perthnasoedd newydd gyda phartneriaid allanol i nodi'r bobl hynny sydd fwyaf agored i dân;
- Ymgyrwyd â menter ar y cyd rhwng GTAGC, Prifysgol Bangor, a Cartrefi Conwy lle gosodwyd gwarchodwyr stôf mewn llety myfyrwyr i leihau tanau coginio;
- Cafodd diwrnodau Agored Gorsafoedd eu hailfywiogi a gynhyrchodd SAWC ac a roddodd gyfle ychwanegol i roi cyngor diogelwch;
- Cefnogi ymgyrchoedd lleol a chenedlaethol (Cymru a Chyngor Cenedlaethol Prif Swyddogion Tân (NFCC)) yn unol â'n calendr Grŵp Llywio Ymgyrch (CSG) ein hunain;
- Diwrnodau allgymorth wedi'u targedu yn parhau i gael eu rhedeg yn lleol ac yn cael eu cefnogi gan asiantaethau allanol. Dosberthir taflenni mewn ardaloedd gan dimau Atal sydd wedyn yn dychwelyd i ddarparu SAWCs (Criwiau a HSSWs);
- Cynhaliwyd ymgyrch 'galw heibio' Costau Byw yn y Rhyl gan roi cyfle i dimau Atal roi cyngor pellach ar ddiogelwch;
- Ymgyrchoedd rhagweithiol yn dilyn digwyddiadau sylweddol sy'n cynhyrchu atgyfeiriadau archwiliadau diogel ac iach a sicrwydd cymunedol yn dilyn digwyddiadau;
- Mae'r bartneriaeth rhwng Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru a Cartrefi Conwy, a Gofal ac Atgyweirio'n parhau i nodi cyfeiriadau â blaenoriaeth uchel – rydym yn ymgysylltu â phobl bregus sy'n cael eu rhyddhau o ysbytai/lleoliadau gofal i ddarparu ymyriadau lle bo angen.
- Roedd gweithgarwch diogelwch y Nadolig yn cynnwys cefnogi banciau bwyd lleol a chyflwyno sgysiau diogelwch i ffoaduriaid o Wcrain.

5 Marwolaethau ac anafiadau o danau damweiniol mewn cartrefi

5.1 Doedd dim marwolaethau mewn tanau damweiniol mewn cartrefi yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23 o gymharu â 5 yn ystod flwyddyn ariannol flaenorol. Roedd 3 anaf difrifol a 23 mân anaf o'i gymharu â 5 a 34 yn y drefn honno. Gostyngodd nifer yr archwiliadau rhagofalus o 31 i 20, tra bod nifer y bobl a oedd angen cymorth cyntaf yn y fan a'r lle wedi gostwng o 43 i 25 hefyd.

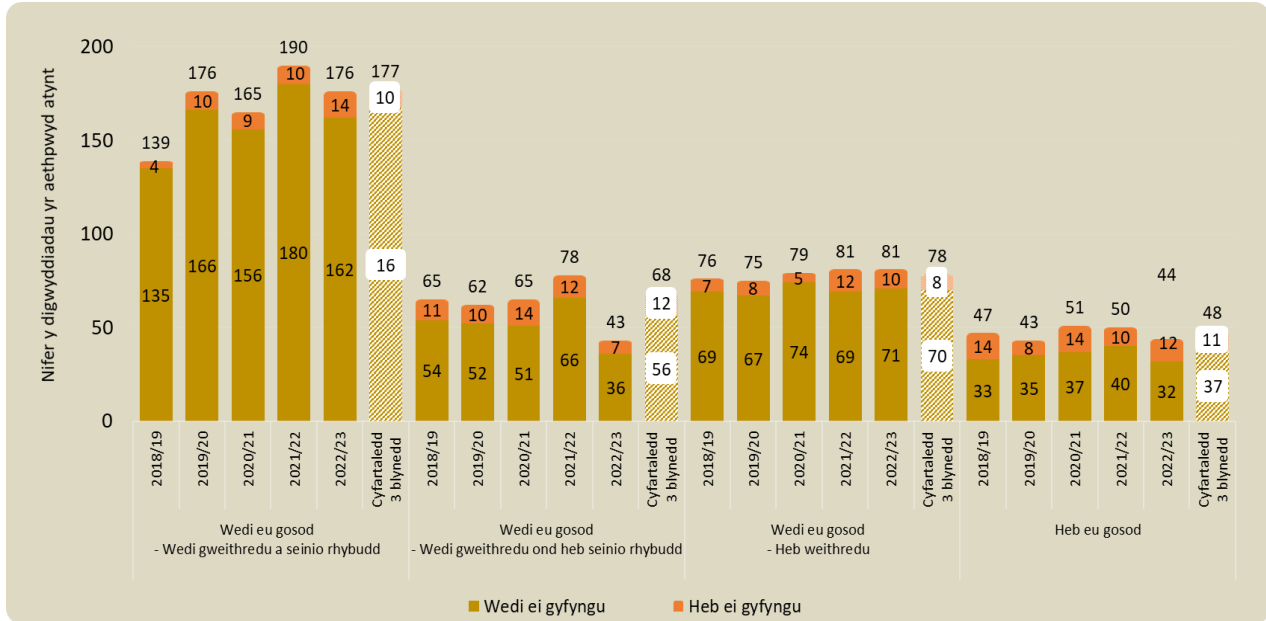
Difrifoldeb yr anaf	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Gwiriadau Rhagofalus	13	19	33	31	20
Cymorth Cyntaf	27	41	26	43	25
Mân Anafiadau	11	26	29	34	23
Anafiadau Difrifol	6	4	3	5	3
Marwolaethau	5	3	5	5	0
Cyfanswm	62	93	96	118	71

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma	Newid hyd yma yn ystod y flwyddyn	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	Newid hyd yma yn ystod y flwyddyn / cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Anafiadau oherwydd tanau damweiniol mewn cartrefi	2022-23	10	37	14	10	71	↓ 37.2%	98	↓ 27.6%
	2021-22	43	23	30	17	113			
Anafiadau oherwydd tanau damweiniol mewn cartrefi	2022-23	0	0	0	0	0	↓ 100%		
	2021-22	3	0	0	2	5			

6 Larymau Mwg - Tanau Damweiniol mewn Cartrefi (ADFs)

- 6.1** Roedd larymau mwg/gwres yn bresennol yn y mwyafrif o danau damweiniol mewn cartrefi, er nad oedd pob un yn mynd ymlaen i weithio. Yn 44 o'r tanau damweiniol mewn cartrefi, ni chafodd unrhyw synhwyrdd ei osod.
- 6.2** Yn y 344 o danau damweiniol mewn cartrefi, roedd 301 wedi'u cyfyngu i'r ystafell darddiad, yr eitem a daniwyd gyntaf, neu roedd difrod gwres/mwg yn unig.

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma	% y newid hyd yma yn ystod y flwyddyn	Cyfrataledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid hyd yma yn ystod y flwyddyn/ Cyfrataledd y 3 blynedd flaenorol
Larwm mwg wedi osod ac wedi seinio a rhoi rhybudd	2022-23	36	45	49	46	176	↓ 7.9%	177	↓ 0.6%
	2021-22	54	46	55	36	191			
Larwm mwg wedi'i osod, wedi seinio ond heb rhoi rhybudd	2022-23	17	4	10	12	43	↓ 44.9%	69	↓ 37.7%
	2021-22	20	20	16	22	78			
Larwm mwg heb seinio	2022-23	22	19	25	15	81	→ 0.0%	78	↑ 3.8%
	2021-22	26	16	21	18	81			
Larwm mwg ddim wedi'i osod	2022-23	6	13	13	12	44	↓ 12.0%	48	↓ 8.3%
	2021-22	13	13	14	10	50			

*The final two columns show: the average of the 3-previous financial years (based on the equivalent reporting period); the percentage change based on the difference between the current financial year and the 3-year average.

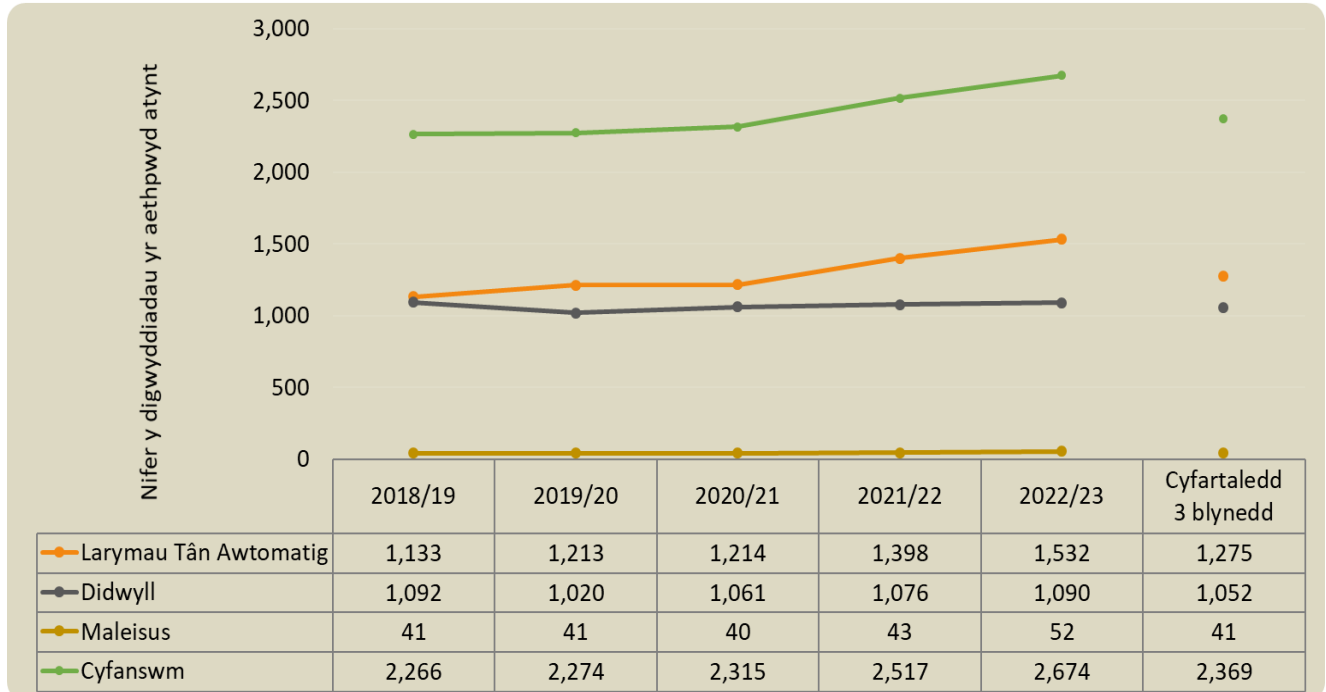
Camau i gefnogi cymunedau drwy gynyddu perchnogaeth larymau mwg ac addysg diogelwch:

- Nod y Gwasanaeth oedd darparu 20,000 o SAWCs yn ystod y flwyddyn ariannol; Cyflawnwyd 18,052. Y targed ar gyfer 23/24 fydd 17,500;
- Parhau i weithio gyda phartneriaid i adnabod y bobl fwyaf bregus yn ein cymunedau a darparu cyngor ac ymyriadau addas iddynt;
- Parhau â'r addysg a'r ymwybyddiaeth o osod larymau mwg yn gywir yng nghartrefi pobl er mwyn atal achosion actifadu diangen a galwadau diangen;
- Mae GTAGC wedi parhau i hyrwyddo profi larymau mwg yn rheolaidd gan ddefnyddio pob platfform cyfryngau;
- Parhaodd ymdrechion i sicrhau bod ein cyngor yn rhoi manylion a chamau i'w cymryd os bydd tân yn cychwyn neu larwm mwg yn actifadu yn y cartref;
- Parhaodd addysgwyr i hyrwyddo perchnogaeth a phrofi larymau mwg fel rhan o'r ddarpariaeth ar draws ysgolion Gogledd Cymru.

7 Galwadau Diangen

7.1 Ym flwyddyn ariannol 2022/23, roedd 2,674 o alwadau diangen; cynnydd o 6.2% o 2,517 yn y flwyddyn ariannol flaenorol. Roedd cynnydd o 9.6% mewn tanau damweiniol mewn cartrefi o 1,398 i 1,532. Cynyddodd galwadau diangen didwyll rhyw ychydig, o 1,076 i 1,090.

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma	% y newid hyd yma yn ystod y flwyddyn	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid hyd yma yn ystod y flwyddyn / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Yr holl alwadau diangen	2022-23	671	788	607	608	2,674	↑ 6.2%	2,369	↑ 12.9%
	2021-22	595	702	592	628	2,517			
AFA	2022-23	416	420	360	337	1,532	↑ 9.6%	1,275	↑ 20.2%
	2021-22	311	403	345	339	1,398			
Galwadau diangen didwyll	2022-23	241	353	238	258	1,090	↑ 1.3%	1,052	↑ 3.6%
	2021-22	278	287	235	276	1,076			
Maleisus	2022-23	14	15	9	14	52	↑ 20.9%	41	↑ 26.8%
	2021-22	6	12	12	13	43			

*The final two columns show: the average of the 3-previous financial years (based on the equivalent reporting period); the percentage change based on the difference between the current financial year and the 3-year average.

Naratif

- **2,676** Cyfanswm y Galwadau Diangen a fynychwyd (cynnydd o 6.2%);
- **1,532** Cyfanswm y Galwadau tân oherwydd cyfarpar (AFA) (cynnydd o 9.6%);
- Roedd larwm tân oherwydd 'cyfarpar' yn cynrychioli 57.3% o gyfanswm y Galwadau Diangen.

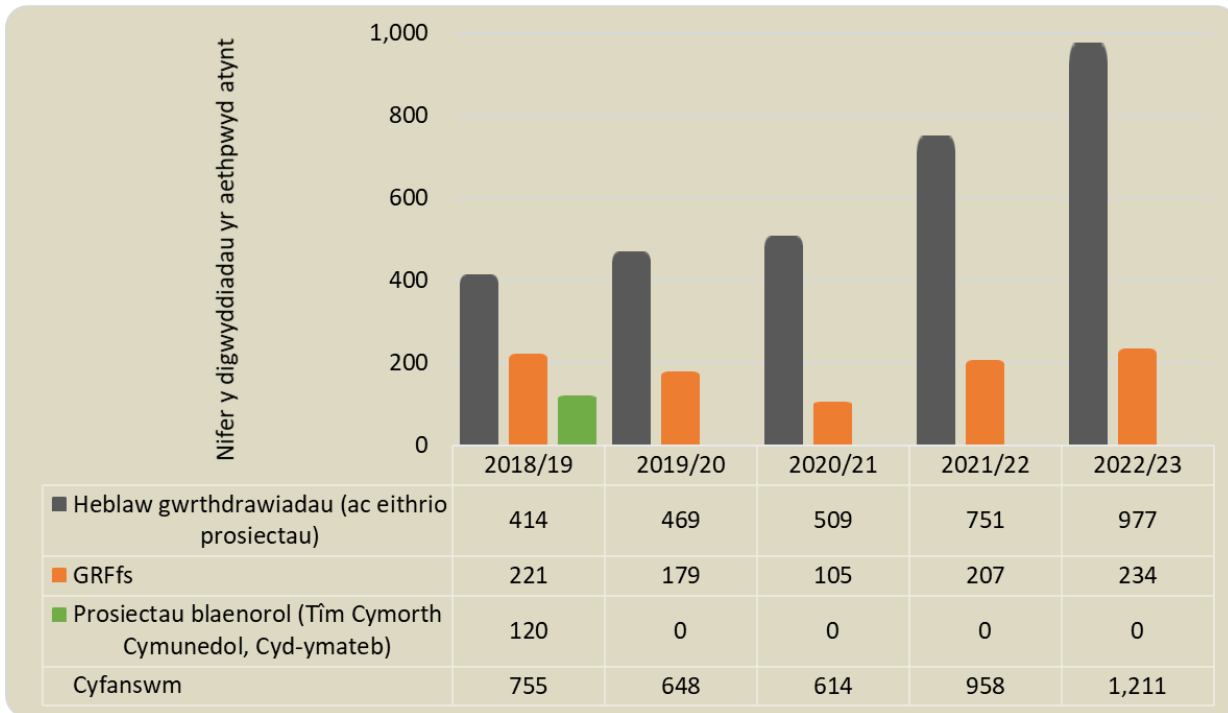
Yr hyn yr ydym yn ei wneud:

- Cynhaliodd y Gwasanaeth ddull wedi'i dargedu at atal tân yn ystod y flwyddyn ariannol i gadw'r bobl mwyaf bregus yn ddiogel yn ein cymunedau, a oedd yn cynnwys gweithio gyda darparwyr gofal trwy osod systemau llinell gofal (gall hyn gynyddu nifer y tanau damweiniol mewn cartrefi rydym yn eu mynychu mewn cartrefi, ond bydd pob tro yn rhoi cyfle i ni roi mwy o gyngor a chyngor penodol weithiau). Byddwn yn parhau i fonitro AFAs mewn cartrefi y flwyddyn nesaf drwy:
 - Parhau i adolygu'r cofnod dyddiol o ddigwyddiadau gan Reolwyr Partneriaeth yn yr ardaloedd i nodi unrhyw dueddiadau sy'n dod i'r amlwg a/neu alwadau mynych i'r un eiddo;
 - Parhau i weithio gyda darparwyr llinellau gofal gan sicrhau bod staff monitro galwadau yn cael yr hyfforddiant priodol ac adolygu hynny os oes angen e.e. dechreuwyr newydd;
 - Parhau i roi cyngor diogelwch pan fydd GTAGC yn mynychu AFAs mewn cartrefi;
 - Parhau i wneud atgyfeiriadau at asiantaethau allanol pan nodir a bod angen cymorth arbenigol pellach.
- **AFAs mewn safleoedd amhreswyl** - Rydym wedi gweithio gyda BIPBC i geisio lleihau gweithredoedd diangen, a chefnogi cynllun BIPBC i leihau AFAs diangen yn y dyfodol; byddwn yn parhau i fonitro hyn yn ystod y flwyddyn i ddod;

8 Digwyddiadau Gwasanaeth Arbennig

8.1 Cynyddodd galwadau gwasanaeth arbennig 26.4% i 1,211 yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23, o gymharu â 958 yn 2021/22. Bu cynnydd o 13.0% o 207 i 234 mewn gwrthdrawiadau traffig ar y ffordd, tra bod digwyddiadau 'Heblaw Gwrthdrawiadau ar y ffordd' wedi cynyddu 30.1%, o 751 i 977. (Disgwylid y cynnydd yn nifer y Digwyddiadau Gwasanaeth Arbennig yr aethpwyd iddynt yn dilyn penderfyniad y Gwasanaeth i gynyddu gwelededd yn y gymuned).

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma	% y newid hyd yma yn ystod y flwyddyn	Cyfrataledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid hyd yma yn ystod y flwyddyn / Cyfrataledd y 3 blynedd flaenorol
Cyfanswm yr holl ddigwyddiadau Gwasanaeth Arbennig	2022-23	327	371	267	246	1,211	↑ 26.4%	740	↑ 63.5%
	2021-22	152	233	315	258	958			
Gwrthdrawiadau ar y Ffordd (RTC)	2022-23	53	65	60	56	233	↑ 13.0%	164	↑ 42.1%
	2021-22	31	56	68	52	207			
Heblaw Gwrthdrawiadau ar y Ffordd	2022-23	274	306	207	190	977	↑ 30.1%	576	↑ 69.6%
	2021-22	121	177	247	206	751			

*The final two columns show: the average of the 3-previous financial years (based on the equivalent reporting period); the percentage change based on the difference between the current financial year and the 3-year average.

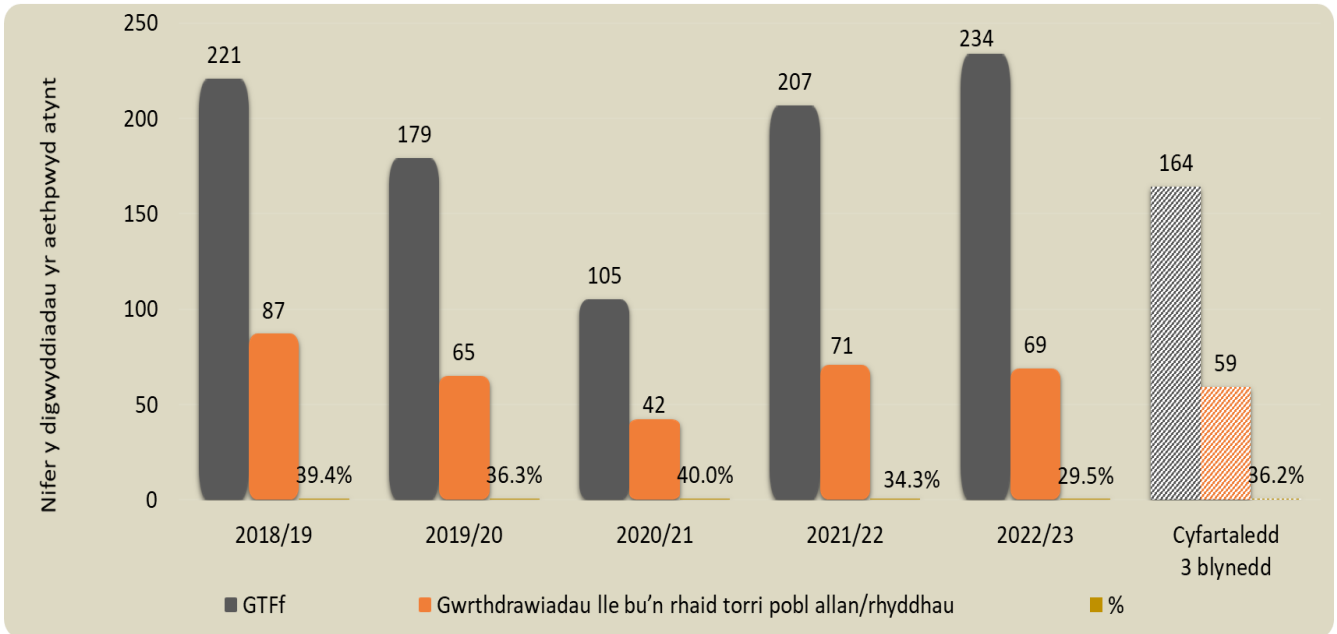
Naratif

Mynychwyd **1,211** o ddigwyddiadau gwasanaeth arbennig (cynnydd o 26.4%); Mynychwyd **977** o ddigwyddiadau heblaw Gwrthdrawiadau ar y Ffordd (ag eithrio prosiectau) (cynnydd o 30.1%).

- Mae'r rheswm dros bresenoldeb cynyddol GTAGC mewn digwyddiadau gwasanaeth arbennig yn ganlyniad i benderfyniad ymwybodol a gymerwyd gan y sefydliad i newid y dull gweithredu a bod yn fwy rhagweithiol wrth ymateb i geisiadau am gymorth na fyddai fel arfer yn gofyn am ymateb gan y Gwasanaeth Tân ac Achub. Mae hyn wedi arwain at fod yn fwy gweladwy yn y gymuned.
- Cynyddodd nifer y gwrthdrawiadau ar y ffyrdd a fynychwyd i 234 ac roeddent yn uwch na'r cyfartaledd 3 blynedd o 164. Dylid nodi bod nifer yr ymwelwyr â'r ardal, yn enwedig yn ystod misoedd yr haf, wedi bod yn sylweddol yn ystod 2022 (yn dilyn llacio holl gyfyngiadau Covid-19).
- Parhawyd i gyflwyno 'Stori Olivia' ar y cyd â HGC. Mae dros 2,500 o bobl ifanc bellach wedi cael y cyflwyniad.
- Mae GTAGC yn rhanddeiliad ac yn gyfranogwr allweddol o Grŵp Diogelwch Ffyrdd Gogledd Cymru, ac yn cefnogi'r gwaith o gyflwyno ymyriadau lle bo angen.

9 Gwrthdrawiadau Traffig ar y Ffordd a Thynnu'n Rhydd / Rhyddhau

9.1 O'r 234 gwrthdrawiad traffig ar y ffordd a fynychwyd yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23, roedd 69 (29.6%) yn ymwneud â'r Gwasanaeth yn defnyddio offer i ryddhau o leiaf un person anafedig o'r cerbyd. Er bod 129 o ddigwyddiadau wedi arwain at anafiadau, dim ond mân anafiadau a gafodd mwyafrif yr anafedig..

234	O wrthdrawiadau ar y ffordd
129	O ddigwyddiadau lle'r oedd pobl wedi dioddef anaf
69	O ddigwyddiadau lle bu'n rhaid torri pobl allan / rhyddhau pobl

Difrifoldeb anafiadau *	Nifer o bobl
Archwiliad Rhagofalus	49
Cymorth Cyntaf	31
Man Anafiadau	87
Anafiadau - Difrifol	58
Marwolaethau	9

*Pan fo anafiadau oherwydd gwrthdrawiadau ar y ffordd ar gael -caiff y rhain eu cofnodi yn y system gofnodi fewnol yn yr un categori ag anafiadau tân

Naratif

Mynychwyd **234** o wrthdrawiadau ar y ffordd, cynnydd o 13.0% o 207;
Roedd **69** (29.6%) yn ymwneud â thorri pobl allan / rhyddhau personau.

Er gwaethaf y cynnydd yn nifer y gwrthdrawiadau traffig ar y ffordd a fynychwyd, bu gostyngiad yn y ganran o ryddhau pobl yr oedd angen i griwiau GTAGC ymdrin â hwy. Y cynnydd yn nifer yr ymwelwyr (traffig ffordd) yng Ngogledd Cymru yn ystod haf 2022 oedd y rheswm tebygol dros y cynnydd mewn gwrthdrawiadau traffig ar y ffordd.

Camau a gymerwyd i leihau nifer y gwrthdrawiadau traffig ar y ffordd:

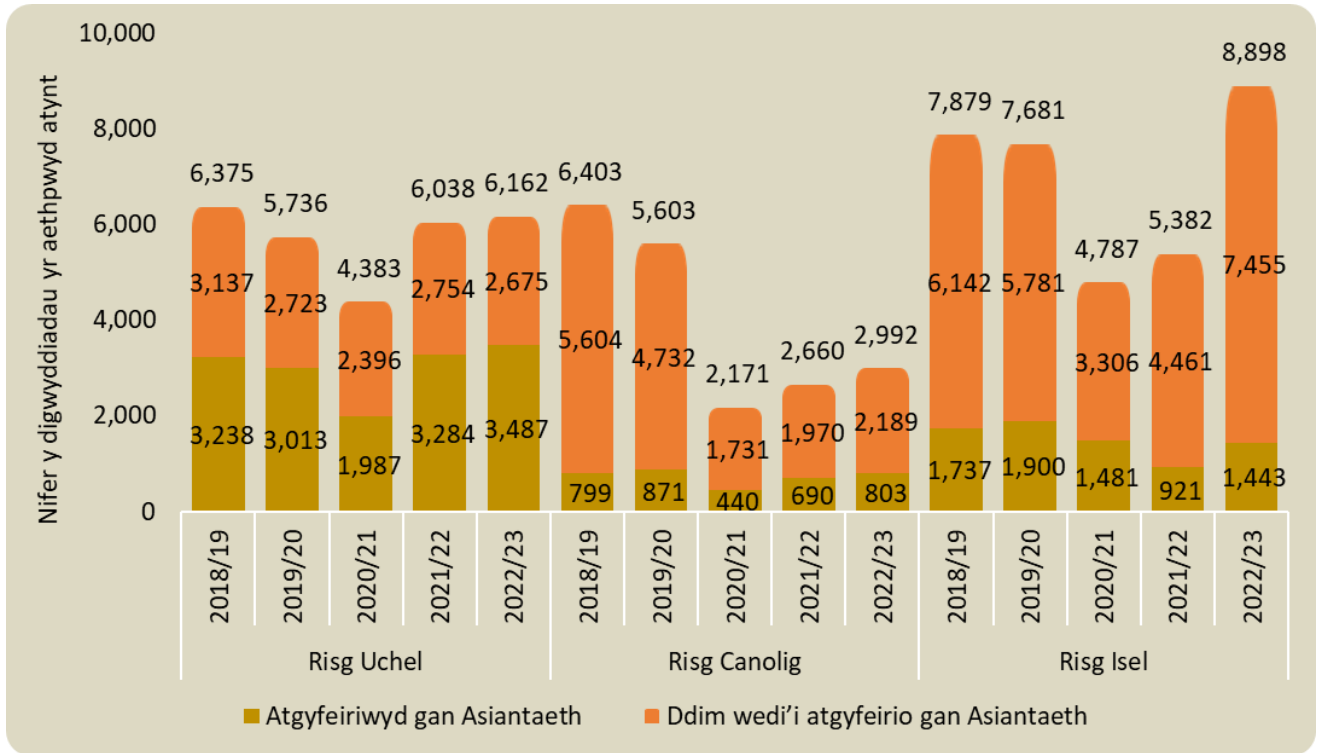
- Cyflwynwyd 'Stori Olivia' ar y cyd â HGC. Mae dros 2,500 o bobl ifanc bellach wedi cael y cyflwyniad;
- Parhaodd staff Atal GTAGC i fynychu Grŵp Diogelwch Ffyrdd Gogledd Cymru;
- Mae GTAGC, mewn partneriaeth â Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru (WAST) a Heddlu Gogledd Cymru (NWP), yn parhau i fod yn rhan o'r ymyrraeth 'Ffrindiau Peryg Bywyd' sy'n manylu ar ganlyniadau gwrthdrawiadau traffig ar y ffordd (RTC) (marwolaethau ac anafiadau difrifol).

10 Monitro yn erbyn Amcan Gwella a Llesiant 1:

1.1 Cefnogi pobl i atal tanau damweiniol yn y cartref a chadw'n ddiogel os ydyn nhw'n digwydd.

10.1 Archwiliadau Diogel ac Iach

Cwblhaodd y Gwasanaeth 18,052 o Archwiliadau Diogel ac Iach yn ystod 2022/23, gyda 5,733 (31.8%) ohonynt wedi'u cynnal mewn ymateb i atgyfeiriad gan asiantaeth bartner.

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma	% y newid hyd yma yn ystod y flwyddyn	Cyfrataledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid hyd yma yn ystod y cyfrataledd y 3 blynedd flaenorol
% o'r holl Archwiliadau Diogel ac Iach a gynhaliwyd ac a oedd wedi dod drwy atgyfeiriad gan sefydliad partner	2022-23	35.2%	30.2%	31.7%	30.1%	31.8%	↓ 8.4%	32.9%	↓ 3.3%
	2021-22	39.5%	34.5%	34.6%	32.1%	34.7%			

*The final two columns show: the average of the 3-previous financial years (based on the equivalent reporting period); the percentage change based on the difference between the current financial year and the 3-year average.

Naratif

Cwblhawyd **18,052** o archwiliadau diogel ac iach: -

Roedd **6,162** (34.1%) yn atgyfeiriadau prif flaenoriaeth, gyda 3,487 yn dod gan asiantaeth bartner;

Roedd **2,992** (16.6%) yn archwiliadau diogel ac iach Blaenoriaeth Canolig;

Roedd **8,898** (49.3%) yn archwiliadau diogel ac iach Blaenoriaeth Isel.

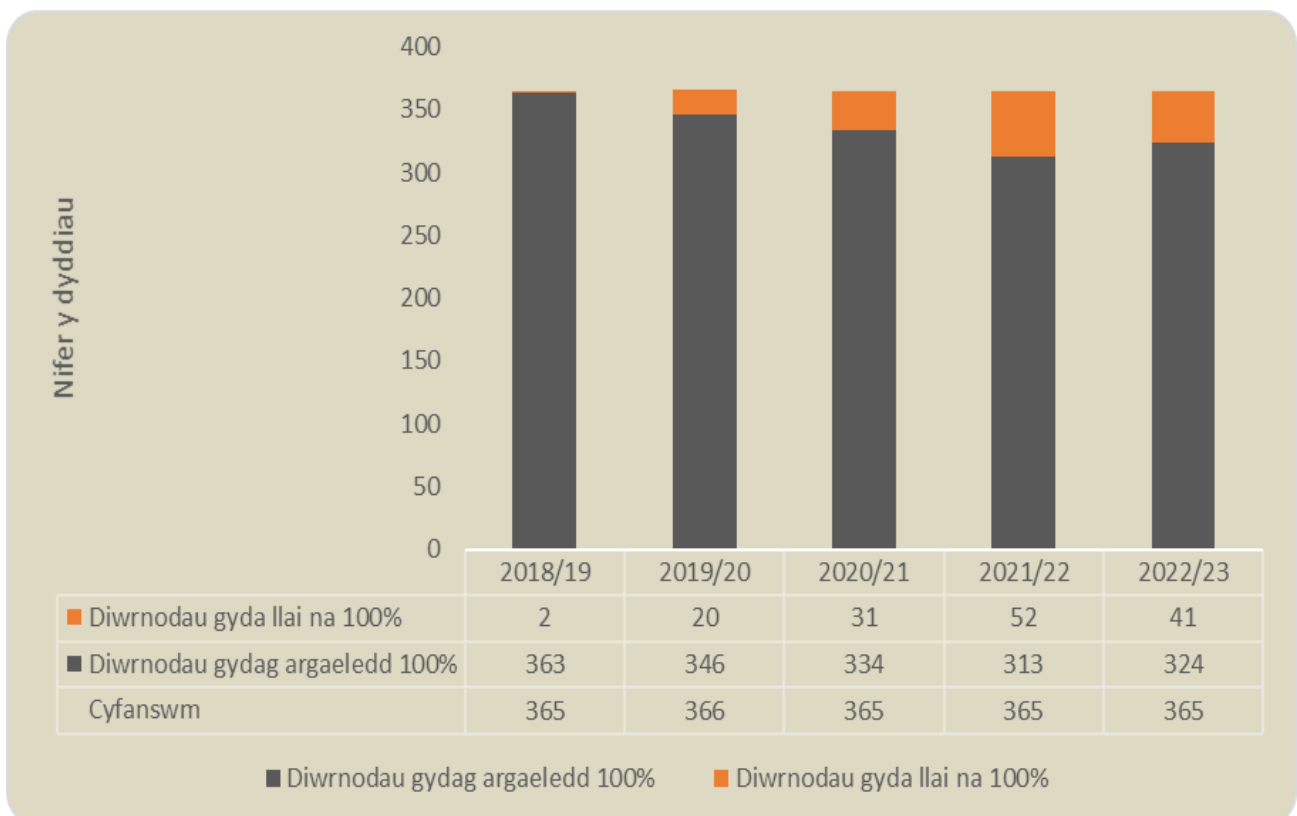
Cymryd camau i wella perfformiad a sylwadau:

- Ni chyflawnwyd y targed o 20,000 o SAWCs. Fodd bynnag, o ystyried y pwysau ariannol y mae'r Gwasanaeth yn ei wynebu bellach, mae'r adran Diogelwch Tân wedi gweld gostyngiad o 2.5 mewn swyddi Gweithwyr Cymorth Diogelwch yn y Cartref (HSSW) (cymeradwywyd yng nghyfarfod y FA 16 Ionawr 2023), swydd wag HSSW hirdymor heb ei llenwi, a rhai cyfnodau o absenoldeb salwch sydd wedi effeithio ar y targed;
- Dychwelyd i weithgaredd archwiliadau diogel ac iach cyn covid-19 yn dilyn gwaith ail-ymgysylltu cadarnhaol gyda'n hasiantaethau partner;
- Cyflwynwyd archwiliadau diogel ac iach fel y cyfeiriwyd ato eisoes yn yr adroddiad, gan gynnwys dros y ffôn, lle bo'n briodol;
- Parhau i ddarparu ymgyrchoedd atal a chyngor diogelwch yn unol â'n calendr ymgyrch Grŵp Llywio Ymgyrchoedd (CSG) a Chyfathrebu Corfforaethol;
- Parhaodd y gwaith o ailgysylltu â'r prosiect Blaenoriaeth Uchel blaenorol ac roedd yn cynnwys holl griwiau WT, DC, a WDSR;
- Parhaodd y gwaith o ddarparu ymyrraeth bwrpasol neu wedi'i deilwra i'r rhai mwyaf agored i niwed yn y gymuned.
- Parhaodd yr amrywiaeth o ymyriadau a roddwyd i feddianwyr i gynyddu, gan gynnwys offer arloesol fel Stoveguards;
- Targedau SAWC i gynyddu ar gyfer yr holl wylwyr Criw Dydd ac Amser Cyflawn (12 i 15/shifft) o 1 Ebrill 2023.

11 Argaeledd Arfaethedig 20 Gorsaf

11.1 Mae gan GTAGC 44 o orsafoedd tân gyda 54 o gerbydau ymateb, gan fod gan 8 gorsaf 2 beiriant ac mae gan Wrecsam 3. Mae cynllunio ymlaen llaw yn digwydd bob dydd i ddefnyddio adnoddau i sicrhau bod 20 ar gael rhwng 0600 a 1800. Gall newidiadau byr rybudd weithiau arwain at ostyngiad na ellir ei unioni ar unwaith.

Yn ystod 2022/23, cynyddodd y nifer o weithiau y cyrhaeddwyd y trothwy o 20 3.5% i 324 diwrnod (88.8%) o gymharu â 313 diwrnod (85.8%) yn 2021/22. O 1 Ebrill 2023, mae'r Awdurdod Tân wedi cytuno mai'r lleiafswm fydd 18.

Geirfa

Tanau	Mae'r tanau i gyd yn perthyn i un o dri chategori - cynradd, eilaidd neu simnai.
Prif Danau	<p>Mae'r rhain yn danau nad ydynt yn danau simnai, ac sydd mewn unrhyw fath o adeilad (ac eithrio os yn adfeilledig), cerbydau, carafanau a threlars, storio awyr agored, planhigion a pheiriannau, eiddo amaethyddol a choedwigaeth, a strwythurau awyr agored eraill fel pontydd, blychau post, twneli, ac ati.</p> <p>Mae tanau mewn unrhyw leoliad yn cael eu categorio'n danau cynradd os oedden nhw'n cynnwys anafiadau, achubiadau neu ddianc, yn ogystal â thanau mewn unrhyw leoliad a fynychwyd gan bump neu fwy o beiriannau tân.</p>
Tanau Eilaidd	<p>Tanau eilaidd yw tanau nad ydynt yn danau simnai na thanau cynradd.</p> <p>Nid yw tanau eilaidd yn cynnwys anafiadau, achubiadau na dianc, a bydd pedwar neu lai o beiriannau tân wedi mynychu'r digwyddiad.</p> <p>Tanau eilaidd yw'r rhai a fyddai fel arfer yn digwydd mewn lleoliadau fel tir agored, mewn coed sengl, ffensys, polion telegraff, sbwriel a chynwysyddion sbwriel (ond nid banciau papur, a fyddai'n cael eu hystyried - yn yr un ffordd ag eiddo amaethyddol a choedwigaeth - i fod yn danau cynradd), dodrefn awyr agored, goleuadau traffig, ac ati.</p>
Tanau Simnai	<p>Tanau mewn adeiladau meddiannol yw'r rhain lle mae'r tân wedi'i gyfyngu o fewn strwythur y simnai, hyd yn oed os yw gwres neu ddifrod mwg yn ymestyn y tu hwnt i'r simnai ei hun.</p> <p>Nid yw tanau simnai yn cynnwys anafiadau, achubiadau na dianc, a bydd pedwar neu lai o beiriannau tân wedi mynychu'r digwyddiad.</p>
Digwyddiadau Gwasanaeth Arbennig	<p>Digwyddiadau heb dân yw'r rhain sydd angen presenoldeb offer neu swyddog ac maent yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Argyfyngau lleol e.e. llifogydd, digwyddiadau traffig ffyrdd, achub personau, 'gwneud yn ddiogel' ac ati; b) Trychinebau mawr; c) Digwyddiadau domestig e.e. dŵr yn gollwng, pobl sydd wedi'u cloi i mewn neu allan ac ati; d) Trefniadau blaenorol i fynychu digwyddiadau, a all gynnwys rhywfaint o gyngor ac arolygiadau.
Galwadau Diangen (canllawiau cyffredinol)	<p>Lle mae'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn mynychu lleoliad yn credu bod digwyddiad, ond ar ôl cyrraedd mae'n darganfod nad oes digwyddiad o'r fath yn bodoli, neu wedi bodoli.</p> <p>Nodyn: os yw'r peiriant yn cael ei 'droi i ffwrdd' gan Reolaeth cyn cyrraedd y digwyddiad nid yw'n cael ei ystyried fel un sydd wedi ei fynychu ac nid oes angen rhoi gwybod amdano.</p>
Galwadau Diangen - Maleisus	Mae'r rhain yn alwadau a wnaed gyda'r bwriad o gael y Gwasanaeth Tân ac Achub i fynychu digwyddiad nad oedd yn bodoli, gan gynnwys bwriadau maleisus bwriadol ac amheus.

Galwadau Diangen - Didwyll	Mae'r rhain yn alwadau a wnaed mewn ffydd dda gan gredu y byddai'r Gwasanaeth Tân ac Achub mewn gwirionedd yn mynychu digwyddiad tân neu wasanaeth arbennig.
Galwadau Diangen - AFA	Mae'r rhain yn alwadau a gychwynnwyd gan larwm tân ac offer ymladd tân. Maent yn cynnwys cychwyn cyfarpar larwm yn ddamweiniol neu lle mae larwm yn gweithredu a pherson yna'n galw'r Gwasanaeth Tân ac Achub fel rhan o drefniant sefydlog yn rheolaidd, h.y. heb unrhyw 'farn' dan sylw, er enghraifft gan ganolfan alwadau diogelwch neu berson enwebedig mewn sefydliad.
Adeiladu - Cartrefi	Eiddo sy'n fan preswyl, h.y. wedi'i feddiannu gan aelwydydd, ac eithrio gwestai, hostel a strwythurau di-barhaol preswyl.
Adeilad - Amhreswyl	Eiddo megis ysbytai, swyddfeydd, siopau, ffatrioedd, warysau, bwytai, sinemâu, adeiladau cyhoeddus, adeiladau crefyddol, adeiladau amaethyddol, gorsafoedd rheilffordd, siediau, carchardai.
Adeilad - Preswyl Arall	Eiddo fel gwestai, gwestai a sefydliadau preswyl busnesau gwely a brecwast, Cartrefi Nyrsio/gofal, neuaddau preswyl myfyrwyr.
Cerbyd (Ffordd a Thrafnidiaeth Arall)	Cerbyd ffordd, cerbyd rheilffordd, awyrennau, cwch.
Awyr agored	Caeau, glaswelltir, coetir, cynwysyddion sbwriel, blychau post.
Tanau yn yr awyr agored	Tân glaswelltir, coetir a chnwd lle mynychwyd y digwyddiad gan 4 cerbyd neu fwy, neu lle bu'r Gwasanaeth yn bresennol am 6 awr neu fwy, neu lle amcangyfrifwyd bod difrod tân yn fwy na 10,000 metr sgwâr.